

Dosarul nr. 3ra-173/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Costin Sergiu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării vechimii în muncă pentru o anumită perioadă de timp, cu înlesniri,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 06 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

c o n s t a t ă :

La data de 20 iunie 2017, Costin Sergiu a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării vechimii în muncă pentru o anumită perioadă de timp, cu înlesniri.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că începând cu 26 iunie 1999, prin ordinul nr. 80ef, a fost angajat în cadrul structurilor MAI, în grad de plutonier major de poliție.

La 18 decembrie 2000, în temeiul ordinului nr. 142ef, a fost angajat în calitate de polițist al izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de poliție Strășeni până la data de 10 septembrie 2010, concediat prin ordinul nr. 59ef.

Potrivit certificatului nr. 8/2455 din 17 februarie 2017, se confirmă faptul că el activează în cadrul sistemului penitenciar al MAI de la 15 octombrie 2012, numit prin ordinul P13 nr. 85ef.

A declarat că la 24 februarie 2017 și 31 martie 2017, s-a adresat cu cerere către MAI, solicitînd să-i furnizeze informație dacă în privința lui, pentru perioada de activitate 18 decembrie 2000 – 10 septembrie 2010, la calcularea vechimii în muncă, s-a inclus în ea, perioada cu înlesniri - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Prin scrisoarea nr. 10/R-87/17 din 04 aprilie 2017, pârâtul i-a prezentat un răspuns evaziv, comunicându-i că potrivit art. 2 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, militarilor,

persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care au dreptul la pensie, li se stabilește pensie după eliberarea din serviciu, iar calcularea vechimii în muncă în vederea stabilirii pensiei în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 și a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 (inclusiv, luarea în calcul a anumitor perioade cu avantaje), urmează a fi efectuate după eliberarea din serviciu, în cazul întrunirii condițiilor necesare (elementul principal, fiind vechimea în serviciu necesară obținerii dreptului de a beneficia de pensie), la solicitarea titularului acestui drept.

Concomitent, i s-a explicat că în carnetul de muncă au fost efectuate înscrierile ce se referă la perioada sa de activitate.

La 27 aprilie 2017 a expediat în adresa MAI cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea răspunsului nr. 10/R-87/17 din 04 aprilie 2017 și efectuarea recalculării perioadei de muncă din 18 decembrie 2000 – 10 septembrie 2010, cu includerea perioadei cu înlesniri – două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, însă prin răspunsul nr. 10/C-186/17 din 29 mai 2017, a primit refuz din motiv că calcularea vechimii în muncă, în vederea stabilirii pensiei în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 și a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, se va efectua doar după eliberarea lui din serviciu, în cazul întrunirii condițiilor, la solicitarea titularului acestui drept.

A menționat reclamantul că nu este de acord cu răspunsul MAI nr. 10/R-87/17 din 04 aprilie 2017, ca fiind emis ilegal și neîntemeiat, din următoarele considerente.

Astfel, reieșind din datele din carnetul său de muncă, el a activat în cadrul structurilor MAI neîntrerupt 13 ani și 8 zile, cu referire la perioada 01 septembrie 1997 – 09 septembrie 2010.

A invocat că MAI, pentru perioada sa de activitate anii 2000 – 2010, nu i-a calculat vechimea în muncă, cu înlesniri, cu formula - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Mai mult ca atât, în cererea sa prealabilă, i-a atenționat pârâtului că în perioada de timp anii 2000 -2010, a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de poliție Strășeni, fiind supus unui risc înalt de contaminare cu boli contagioase, care-i puteau afecta grav sănătatea.

Conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare” nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Potrivit art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea „Cu privire la sistemul penitenciar” nr. 1036 din 17 decembrie 1996, vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea

bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Astfel, consideră reclamantul că el cade sub incidența dispozițiilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996, pentru ai fi calculat în vechimea în muncă perioada, cu înlesniri, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, or, el întrunește condițiile necesare prevăzute de lege în acest sens, și anume: că în perioada 18 decembrie 2000 – 10 septembrie 2010 a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Strășeni.

În contextul expus, a cerut Costin Sergiu anularea răspunsului Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/R-87/17 din 04 aprilie 2017, ca fiind emis ilegal, cu obligarea pârâtului să-i efectueze recalculul vechimii în muncă pentru perioada 18 decembrie 2000 – 10 septembrie 2010, cu înlesniri, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a anulat răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/R-87/17 din 04 aprilie 2017, ca fiind emis ilegal, și s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să efectueze lui Sergiu Costin recalculul vechimii în muncă pentru perioada 18 decembrie 2000 – 10 septembrie 2010, cu înlesniri, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Strășeni. S-a încasat din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Sergiu Costin suma de 3.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 06 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, cu trimitere la prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare” nr. 78 din 21 februarie 1994, și-au motivat soluțiile prin faptul că pentru calcularea vechimii în muncă, cu acordarea înlesnirilor reglementate de norma respectivă de drept, sunt necesare întrunirea a anumitor condiții, și anume: ca persoana să-și exercite serviciul într-o instituție, subdiviziunea căreia este specificată în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, precum și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Au concluzionat instanțele de judecată că Costin Sergiu, începând cu anii 2000 - 2010, și-a exercitat serviciul nemijlocit în izolatorul de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de poliție Strășeni, entitate destinată pentru deținerea sub arest a persoanelor, respectiv reclamantul se încadrează în exigențele stipulate de pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, pentru a beneficia de calculul în vechimea în muncă perioada 18 decembrie 2000 – până la 10 septembrie 2010, cu înlesniri, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Referitor la argumentul Ministerului Afacerilor Interne precum că pentru a beneficia de calcularea vechimii în muncă, cu înlesniri, este necesar ca instituția, în care persoana își execută nemijlocit serviciul, să fie o subdiviziune a Departamentului Instituțiilor

Penitenciare, instanța de apel l-a considerat declarativ, indicând că reieșind din prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, condiția esențială este ca instituția în care își exercită persoana serviciul să asigure paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție provizorie) și nu apartenența instituției la Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Iar, în privința argumentului Ministerului Afacerilor Interne precum că Costin Sergiu va putea solicita recalcularea vechimii în muncă, cu înlesniri, doar după eliberarea sa din serviciu, din considerentul că în prezent acesta nu mai este angajat al MAI, iar vechimea în muncă al reclamantului a fost stabilită la data eliberării lui din cadrul instituției respective, instanța de apel a reținut că dreptul ultimului de a solicita efectuarea recalculării vechimii în muncă, cu înlesniri, este recunoscut prin Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, care nu condiționează calcularea vechimii în muncă din momentul încetării raporturilor de muncă dintre salariat și orice alt angajat.

La data de 14 decembrie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 06 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului Ministerul Afacerilor Interne a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 22 ianuarie 2019, în adresa lui Costin Sergiu a fost expediată copia recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, potrivit art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Instanța de recurs reține că potrivit informației de pe pagina web a Curții de Apel Chișinău: www.cac.instante.justice.md, decizia din 25 octombrie 2018 a fost publicată la 28 noiembrie 2018.

Subsidiar, din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne la 30 noiembrie 2018 (f.d. 101), însă nu se atestă date când a fost recepționat de către recurent.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 14 decembrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Ministerul Afacerilor Interne, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, și explicațiilor date de către reprezentantul recurentului-pârât – Belman Denis în cadrul ședinței instanței de apel din 25 octombrie 2018, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 81-85, 92-93).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Ministerul Afacerilor Interne nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Ministerul Afacerilor Interne a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Costin Serghei împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării vechimii în muncă pentru o anumită perioadă de timp, cu înlesniri.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu